

Verkko	
<code>if [up][down] laite</code>	Käynnistä ja sammuta verkkoliitäntöjä yllä olevan tiedoston mukaisesti.
<code>ip</code>	Näytä ja muokkaa verkkoasetuksia. Vaatii paketin <code>iproute2</code> .
<code>ssh -X ktunnus@konenimi</code>	Kirjautu sisään toiseen koneeseen.
<code>scp tdostot ktunnus@kone: polku</code>	Kopioi tiedostoja toiseen koneeseen (tai toisesta koneesta).



Debian-pikaohje

Versio 13 – Debian 13 'Trixie' – 2025-11-17

<https://www.debian.org/>

Ohjeet

<code>man sivu</code> tai <code>man bash</code>	Read help page for every command and many configuration files. Also available online: https://www.manpages.debian.org/
<code>komento [--help, -h]</code>	Lyhyt ohje, toimii useimmille komennoille.
<code>/usr/share/doc/paketin-nimi/</code>	Paketin ohjeita. Jos on tiedosto <code>README.Debian</code> , se kertoo Debian-kohtaiset asiat.
Ohjeita netissä	Hakuteokset, käsikirjat, UKK:t, HOWTOt, jne.: https://www.debian.org/doc/
Sähköpostituslistat https://lists.debian.org/	The community is always helpful, search for users. Or use other channels like IRC: https://www.debian.org/support/
Wiki https://wiki.debian.org/	Sisältää monenlaista hyödyllistä tietoa.

Asennus

Asennin	Kaiken kertoo https://www.debian.org/devel/debian-installer/
CD-vedokset	Osoitteesta https://www.debian.org/distrib/
<code>boot: expert</code>	E.g. to set up the network w/o DHCP or to adapt bootloader installation.
Or use a Live image	Containing the user-friendly Calamares installer: https://www.debian.org/CD/live/

Viat

Vikailmoitukset https://bugs.debian.org/	Tiedot tunnetuista ja korjatuista vioista.
Tietyn paketin vikailmoitukset	Katso https://bugs.debian.org/paketti/ , <code>wppp</code> paketin nimenä näyttää ”työtilauksia”.
<code>reportbug</code>	Ilmoita viasta sähköpostilla.
Vikojen raportointiohjeet	https://www.debian.org/Bugs/Reporting

Oikeudellinen ilmoitus

Tätä dokumenttia voi käyttää GNU General Public Licensen, version 3 tai myöhemmän, ehtojen mukaisesti. Lisenssin ehdot ovat osoitteessa <https://www.gnu.org/copyleft/gpl.html> ja tiedostossa `/usr/share/common-licenses/GPL-3`. Epävirallinen GPL:n suomennos on luettavissa sivulla https://www.turre.com/licenses/gpl_fi.html.

Copyright © 2004, 2010 W. Martin Borgert
 Copyright © 2016, 2019, 2023 Holger Wansing
 Copyright © 2005, 2008, 2010 Tapio Lehtonen (suomennos)

Copyright © 2016, 2019 Juhani Numminen (suomennos)

Tekijät: <https://www.debian.org/doc/user-manuals#refcard>

Asetusten teko

<code>/etc/</code>	Järjestelmän kaikki asetustiedostot ovat hakemistopuussa <code>/etc/</code> .
<code>editor tiedostot</code>	Oletusmuokkain. Jokin komennoista nano , emacs , vi , joe .
CUPS-hallinta: <code>http://hostname:631</code>	Tulostimien asetukset selaimen kautta.
<code>dpkg-reconfigure paketin-nimi</code>	Tee paketin asetukset uudestaan, esim. <code>keyboard-configuration</code> (näppäimistö), <code>locales</code> (maa-asetukset).
<code>update-alternatives valitsimet</code>	Määrittää oletussovelluksia.
<code>update-grub</code>	Tiedoston <code>/etc/default/grub</code> muokkaamisen jälkeen.

Taustaprosessit ja järjestelmä

<code>systemctl restart nimi.service</code>	Käynnistä palvelu uudelleen.
<code>systemctl stop nimi.service</code>	Pysäytä palvelu.
<code>systemctl start nimi.service</code>	Käynnistä palvelu.
<code>systemctl halt</code>	Pysäytä tietokone.
<code>systemctl reboot</code>	Käynnistä tietokone uudelleen.
<code>systemctl poweroff</code>	Sammuta tietokone.
<code>systemctl suspend</code>	Aseta tietokone valmiustilaan.
<code>systemctl hibernate</code>	Aseta tietokone lepotilaan.
<code>/var/log/</code>	Hakemisto joka sisältää kaikki lokitiedostot.
<code>/etc/default/</code>	Järjestelmän taustaprosessien ja palveluiden oletusasetuksia.

Tärkeitä komentotulkin käskyjä

<code>cat tdostot</code>	Tulosta tiedostoja ruudulle.
<code>cd hakemisto</code>	Vaihda työhakemistoa.
<code>cp tdostot kohde</code>	Kopioi tiedostoja ja hakemistoja.
<code>echo merkkijono</code>	Tulosta merkkijono ruudulle.
<code>gzip, bzip2, xz [-d] tdostot</code>	Pakkaa ja pura tiedostoja.
<code>pager tiedostot</code>	Lue tiedostoja ruudulla.
<code>ls [tiedostot]</code>	Näytä hakemistolistaus.
<code>mkdir hakemistojen nimet</code>	Luo hakemistoja.
<code>mv tdosto1 tdosto2</code>	Siirrä tiedostoja tai vaihda nimeä.

Tärkeitä komentotulkin käskyjä

<code>rm tiedostot</code>	Poista tiedostoja.
<code>rmdir hakemistot</code>	Poista tyhjiä hakemistoja.
<code>tar [c][x][t][z][j][J] -f tdosto.tar [tdostot]</code>	Luo (c), pura (x), näytä tiedostolistaus (t) pakatulle arkistolle. Käytä <code>.gz</code> -tiedostoille <code>z</code> , <code>.bz2</code> :lle <code>j</code> , <code>.xz</code> :lle <code>J</code> .
<code>find hakemistot lausekkeet</code>	Etsi ehdon täyttävät tiedostot hakemistoista, esim. <code>-name nimi</code> tai <code>-size +1000</code> .
<code>grep merkkijono tdostot</code>	Etsi merkkijonoa tiedostoista.
<code>ln -s tdosto linkki</code>	Luo tiedostoon symbolinen linkki.
<code>ps [valitsimet]</code>	Näytä käynnissä olevat prosessit.
<code>kill [-9] PID</code>	Lähetä prosessille signaali (esim. lopeta prosessi). Selvitä PID komennolla ps .
<code>su - [käyttäjä]</code>	Vaihda toiseksi käyttäjäksi, esim. <code>root</code> .
<code>sudo komento</code>	Suorittaa komennon rootin oikeuksilla, ks. <code>/etc/sudoers</code> .
<code>komento > tdosto</code>	Korvaa tiedoston sisältö komennon tulosteella.
<code>komento >> tdosto</code>	Lisää komennon tuloste tiedoston loppuun.
<code>kto1 kto2</code>	Komento1:n tulosteesta tulee komento2:n syöte.
<code>komento < tdosto</code>	Tiedosto on komennon syöte.

APT

<code>apt update</code>	Päivitä pakettivarastojen (lueteltu <code>/etc/apt/sources.list</code>) hakemistolistaukset. Tarvitaan kun tuo tiedosto tai pakettivarastot muuttuvat.
<code>apt search merkkijono</code>	Etsi pakettien nimistä ja kuvauksista <code>merkkijonot</code> .
<code>apt list -a paketin-nimi</code>	Näytä saatavilla olevien pakettien versiot ja osastot.
<code>apt show -a paketin-nimi</code>	Näytä paketin tiedot mukaanlukien kuvaus.
<code>apt install pakettien nimet</code>	Asenna paketteja pakettivarastoista riippuvuuksiin.
<code>apt upgrade</code>	Asenna uusin versio kaikista jo asennetuista paketeista.
<code>apt full-upgrade</code>	Kuten apt upgrade , mutta parempi ristiriitojen ratkaisu.
<code>apt remove pakettien nimet</code>	Poista paketteja.

APT

<code>apt autoremove</code>	Poista paketit joita mikään muu paketti ei tarvitse.
<code>apt depends paketin-nimi</code>	Luettele kaikki annetun paketin tarvitsemat paketit.
<code>apt rdepends paketin-nimi</code>	Luettele kaikki paketit jotka vaativat annettua pakettia.
<code>apt-file update</code>	Päivitä pakettivarastojen sisällysluettelot, katso apt update .
<code>apt-file search tdoston-nimi</code>	Näytä mihin pakettiin tiedosto kuuluu.
<code>apt-file list paketin-nimi</code>	Näytä paketin sisällysluettelo.
<code>aptitude</code>	Tekstikäyttöliittymä APT:lle. Vaatii paketin <code>aptitude</code> .
<code>synaptic</code>	Graafinen käyttöliittymä APT:lle. Vaatii paketin <code>synaptic</code> .

Dpkg

<code>dpkg -l [nimet]</code>	Pakettien tila ja lyhyt kuvaus.
<code>dpkg -I pkt.deb</code>	Tietoa pakettitiedostosta.
<code>dpkg -c pkt.deb</code>	Pakettitiedoston sisällysluettelo.
<code>dpkg -S tdoston-nimi</code>	Näytä mihin pakettiin tiedosto kuuluu.
<code>dpkg -i pkt.deb</code>	Asenna pakettitiedostoja.
<code>dpkg -V [nimet]</code>	Tarkista asennettujen pakettien tarkistussummat.
<code>dpkg-divert [valitsimet] tdosto</code>	Paketista puretaan tiedosto X, purakin se nimellä Y.
<code>dpkg --compare-versions v1 gt v2</code>	Vertaa versionumeroita, tarkista tulos komennolla echo \$? .
<code>dpkg-query -W --showformat= format</code>	Tietoja asennetuista paketeista, format on esim. <code>'\${Package} \${Version} \${Installed-Size}\n'</code>
<code>dpkg --get-selections > tdosto</code>	Asennettavaksi valittujen pakettien luettelo tiedostoon.
<code>dpkg --set-selections < tdosto</code>	Hae asennettavaksi valittujen pakettien luettelo tiedostosta.

Verkko

<code>/etc/network/interfaces</code>	Verkkoasetukset (jos <code>network-manager</code> ei ole käytössä).
--------------------------------------	---